

DEDDF ADDYSG UWCH (CYMRU) 2015

EXPLANATORY NOTES

SYLWEBAETH AR ADRANNAU O'R DDEDDF

Rhan 6 – Hysbysiadau a chyfarwyddydau a roddir gan CCAUC

Adran 41 – Cymhwyso adrannau 42 i 44

119. Mae adrannau 42 i 44 yn ymwneud â hysbysiadau rhybuddio a roddir gan CCAUC cyn iddo roi hysbysiadau a chyfarwyddydau penodol i gorff llywodraethu sefydliad, yr wybodaeth y mae CCAUC i'w darparu gyda'r hysbysiadau a'r cyfarwyddydau hynny a'r broses o adolygu sydd ar gael mewn cysylltiad â'r hysbysiadau a'r cyfarwyddydau hynny.
120. Mewn cymhariaeth, mae darpariaethau presennol o dan Ddeddf Addysg Uwch 2004 yn darparu i CCAUC roi hysbysiad i gorff llywodraethu sefydliad pan fo â'i fryd ar wrthod cymeradwyo cynllun arfaethedig y sefydliad neu ar wrthod cymeradwyo cynllun newydd yn ystod cyfnod a bennir pan ddaw cynllun presennol y sefydliad i ben. Mae'r darpariaethau presennol hynny yn caniatáu i'r corff llywodraethu gyflwyno sylwadau i CCAUC ac yn ei gwneud yn ofynnol i CCAUC ystyried unrhyw sylwadau o'r fath cyn iddo wneud penderfyniad. Mae'r darpariaethau presennol hefyd yn caniatáu i'r corff llywodraethu wneud cais i berson neu banel o bersonau a benodir gan Weinidogion Cymru am i benderfyniad CCAUC gael ei adolygu (sydd â'r un effaith, i ddechrau, â phenderfyniad dros dro).
121. Mae'r hysbysiadau a'r cyfarwyddydau y mae adrannau 42 i 44 yn gymwys iddynt wedi eu disgrifio yn adran 41(1). Nid yw'r hysbysiadau a'r cyfarwyddydau hynny yn cynnwys hysbysiad o dan adran 38 (dyletswydd CCAUC i dynnu cymeradwyaeth yn ôl) nac ychwaith yn cynnwys cyfarwyddydau o dan adrannau 16, 19 neu 35 (cyfarwyddydau ynghylch methiant i gydweithredu). Nid yw adrannau 42 i 44 yn gymwys i gyfarwyddyd a roddir gan CCAUC pan na fo'r cyfarwyddyd hwnnw ond yn dirymu cyfarwyddyd cynharach gan CCAUC.

Adran 42 – Hysbysiadau a chyfarwyddydau arfaethedig: gofyniad i roi hysbysiad rhybuddio

122. Pan fo CCAUC yn bwriadu rhoi hysbysiad neu gyfarwyddyd a ddisgrifir yn adran 41(1) i gorff llywodraethu sefydliad, rhaid i CCAUC, yn y lle cyntaf, roi hysbysiad rhybuddio i'r corff llywodraethu.
123. Rhaid i hysbysiad rhybuddio nodi'r hysbysiad neu'r cyfarwyddyd arfaethedig a datgan rhesymau CCAUC dros fwriadu ei roi. Rhaid i'r hysbysiad rhybuddio hefyd hysbysu'r corff llywodraethu y caiff gyflwyno sylwadau am yr hysbysiad neu'r cyfarwyddyd arfaethedig. Caiff rheoliadau ddarparu ar gyfer y cyfnod y caniateir i sylwadau o'r fath gael eu cyflwyno ynddo a'r ffordd y caniateir gwneud hynny. Er enghraifft, gallai rheoliadau ddarparu bod CCAUC i gael sylwadau yn ysgrifenedig a bod rhaid i unrhyw sylwadau o'r fath ddod i law o fewn 40 niwrnod calendr i ddyddiad yr hysbysiad rhybuddio.

Adran 43 – Gwybodaeth sydd i’w rhoi gyda hysbysiadau a chyfarwyddydau

124. Os yw CCAUC yn rhoi hysbysiad neu gyfarwyddyd a ddisgrifir yn adran 41(1) i gorff llywodraethu sefydliad, rhaid iddo, ar yr un pryd, roi datganiad i’r corff llywodraethu hwnnw sy’n nodi rhesymau CCAUC dros roi’r hysbysiad neu’r cyfarwyddyd ac sy’n hysbysu’r corff llywodraethu y caiff wneud cais am adolygiad o’r hysbysiad neu’r cyfarwyddyd o dan adran 44. Rhaid i’r datganiad hefyd gynnwys unrhyw wybodaeth arall y mae’n ofynnol ei chynnwys drwy reoliadau. Gallai rheoliadau, er enghraifft, ei gwneud yn ofynnol i ddatganiad gael ei gynnwys i hysbysu’r corff llywodraethu y bydd copi o’r hysbysiad neu’r cyfarwyddyd yn cael ei roi i Weinidogion Cymru a’i gyhoeddi (yn achos cyfarwyddyd o dan adran 11 neu hysbysiadau o dan adrannau 37 neu 39).

Adran 44 – Adolygu hysbysiadau a chyfarwyddydau

125. Mae’r adran hon yn ymwneud ag adolygiad o hysbysiad neu gyfarwyddyd a ddisgrifir yn adran 41(1) unwaith y mae CCAUC wedi penderfynu rhoi hysbysiad neu gyfarwyddyd o’r fath i gorff llywodraethu sefydliad. Mae’r adran hon yn seiliedig ar adran 39 o Ddeddf Addysg Uwch 2004 ac mae’r weithdrefn adolygu yn debygol o fod yn debyg i’r weithdrefn adolygu sydd yn ei lle o dan y Ddeddf honno.
126. Caiff corff llywodraethu sefydliad y mae’r hysbysiad neu’r cyfarwyddyd wedi ei gyfeirio ato wneud cais am adolygiad o’r hysbysiad neu’r cyfarwyddyd hwnnw. Cynhelir adolygiad gan berson neu banel o bersonau a benodir gan Weinidogion Cymru.
127. Mae’n ofynnol i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau o dan yr adran hon mewn cysylltiad ag adolygiadau.
128. Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch y seiliau y caniateir i gais am adolygiad gael ei wneud gan gorff llywodraethu arnynt. Gallai seiliau o’r fath ar gyfer adolygiad gynnwys, er enghraifft, fod y corff llywodraethu yn gallu cyflwyno ffactor perthnasol i’w ystyried nad oedd, am resymau da, wedi ei ddwyn i sylw CCAUC yn y gorffennol, neu fod y corff llywodraethu o’r farn bod CCAUC wedi diystyru ffactor perthnasol y dylai fod wedi ei ystyried wrth benderfynu rhoi’r hysbysiad neu’r cyfarwyddyd.
129. Caiff rheoliadau hefyd ddarparu ar gyfer y cyfnod y caniateir i gais gael ei wneud ynddo a’r ffordd y caniateir gwneud hynny. Er enghraifft, gallai rheoliadau ddarparu bod corff llywodraethu i wneud cais ysgrifenedig am adolygiad ac o fewn 40 niwrnod calendr i ddyddiad yr hysbysiad neu’r cyfarwyddyd.
130. Caiff rheoliadau hefyd wneud darpariaeth ynghylch y weithdrefn sydd i’w dilyn gan berson neu banel sy’n cynnal yr adolygiad a’r camau i’w cymryd gan CCAUC yn dilyn adolygiad. Gallai rheoliadau o’r fath, er enghraifft, ei gwneud yn ofynnol i’r panel wneud argymhelliad o ganlyniad i’r adolygiad a’i gwneud yn ofynnol i CCAUC ystyried ei benderfyniad i roi’r hysbysiad neu’r cyfarwyddyd yn sgil yr argymhelliad hwnnw.
131. Caiff rheoliadau hefyd ddarparu i hysbysiad neu gyfarwyddyd y mae adran 44 yn gymwys iddo beidio â chael ei drin fel pe bai wedi ei roi gan CCAUC hyd nes bod camau penodedig wedi eu cymryd neu hyd nes bod cyfnod penodedig wedi dod i ben. Gallai rheoliadau, er enghraifft, ddarparu bod yr hysbysiad neu’r cyfarwyddyd i beidio â chael ei drin fel pe bai wedi ei roi hyd nes bod adolygiad wedi ei gwblhau neu hyd nes bod yr amser ar gyfer gwneud cais am adolygiad wedi dod i ben (heb i gais gael ei wneud gan y corff llywodraethu o dan sylw). Byddai hyn yn golygu nad oedd hysbysiad wedi cymryd effaith, neu nad oedd yn ofynnol i gorff llywodraethu gydymffurfio â chyfarwyddyd, tra oedd adolygiad yn digwydd neu pan ellid gwneud cais am adolygiad o hyd.

Adran 45 – Cyfarwyddydau: cydymffurfio a gorfodi

132. Pan fo CCAUC yn rhoi cyfarwyddyd o dan y Ddeddf i gorff llywodraethu, mae’n ofynnol i’r corff llywodraethu hwnnw gydymffurfio â’r cyfarwyddyd. Os yw’r corff

Ilywodraethu yn methu â chydymffurfio â'r cyfarwyddyd, gall CCAUC wneud cais i'r llys er mwyn i'r cyfarwyddyd gael ei orfodi. Gall gwaharddeb a roddir gan y llys ei gwneud yn ofynnol i sefydliad gymryd camau penodol neu beidio â chymryd camau penodol.

Adran 46 – Cyfarwyddydau: cyffredinol

133. Os yw CCAUC yn rhoi cyfarwyddyd i gorff llywodraethu o dan y Ddeddf, rhaid i'r cyfarwyddyd hwnnw fod yn ysgrifenedig. Ar ôl rhoi cyfarwyddyd, gall CCAUC amrywio'r cyfarwyddyd hwnnw neu ei ddirymu drwy gyfarwyddyd diweddarach. Nid yw adrannau 42 i 44 yn gymwys i gyfarwyddyd sy'n darparu ar gyfer dirymu cyfarwyddyd cynharach yn unig, ond maent yn gymwys i gyfarwyddyd sy'n amrywio cyfarwyddyd cynharach yr oedd yr adrannau hynny yn gymwys iddo (gweler adran 41).